

Investment (Amendment) Proclamation No. 373/2003

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ
FEDERAL NEGARIT GAZETA
OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥረኛ ዓመት ቁጥር ፳
አዲስ አበባ-ጥቅምት ፲፮ ቀን ፲፱፻፺፮

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

10th Year No. 8
ADDIS ABABA-28th October, 2003

ማውጫ	CONTENTS
አዋጅ ቁጥር ፫፻፸፭/፲፱፻፺፮ ዓ.ም. የኢንቨስትመንት (ማሻሻያ) አዋጅ ገጽ ፪ ፲፬፻፵፪	Proclamation No. 373/2003 Investment (Amendment) Proclamation .. Page 2432

አዋጅ ቁጥር ፫፻፸፭/፲፱፻፺፮
የኢንቨስትመንት አዋጅን እንደገና ለመደንገግ የወጣውን
አዋጅ ቁጥር ፪፻፹/፲፱፻፺፬ን ለማሻሻል የወጣ አዋጅ
ኢንቨስትመንት የሚመራበትን ሥርዓት ግልጽና ቀልጣፋ እንዲሆን ማድረግ በማስፈለጉ፤

ለዚህም በሥራ ላይ ያለውን የኢንቨስትመንት ሕግ ማሻሻል አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ ፶፭(፩) መሠረት እንደሚከተለው ታውጧል።

፩. አዎንታዊ ርዕስ
ይህ አዋጅ “የኢንቨስትመንት (ማሻሻያ) አዋጅ ቁጥር ፫፻፸፭/፲፱፻፺፮” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. የሰያሚ ለውጥ
በአዋጅ ቁጥር ፪፻፹/፲፱፻፺፬ መሠረት እንደገና የተቋቋመው የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ባለሥልጣን በዚህ አዋጅ የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን ተብሎ ተሰይሟል።

፫. ማሻሻያ
የኢንቨስትመንት አዋጅ ቁጥር ፪፻፹/፲፱፻፺፬ እንደሚከተለው ተሻሻሏል።

፬) የአዋጁ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ (፳) እና (፱) ተሰርዞ በሚከተሉት አዲስ ንዑስ አንቀጽ (፳) እና (፱) ተተክቶ ተቀል።

“፳. “ማስፋፋት ወይም ማሻሻል” ማለት የነባር ድርጅትን የሙሉ አቅም ምርት ወይም አገልግሎት ከጽኑ ፕሮሰንት በላይ በእሴት ማሳደግ ሲሆን ይህም በዓይነት ወይም በመጠን ወይም በሁለቱም መጠኖችን የሚያጠቃልል ነው።

PROCLAMATION NO. 373/2003
A PROCLAMATION TO AMEND THE INVESTMENT RE-ENACTMENT PROCLAMATION NO. 280/2002

WHEREAS, the system of administration of investment needs to be transparent and efficient;

WHEREAS, to this end, it has become necessary to amend the existing law on investments;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

- Short Title**
This Proclamation may be cited as the “Investment (Amendment) Proclamation No. 373/2003.”
- Renaming**
The Ethiopian Investment Authority, which has been re-established under Proclamation No. 280/2002, is hereby renamed as the Ethiopian Investment Commission.
- Amendment**
The Investment Proclamation No. 280/2002, is hereby amended as follows:
 - Article 2 Sub-Articles (8) and (9) of the Proclamation are deleted and replaced by the following new Sub-Articles (8) and (9).
 - “Expansion/upgrading” means increasing in value, by more than 25%, the full production of service capacity of an existing enterprise, be it in variety, volume, or both.

የገንዘብ ዋጋ
Unit Price 3.40

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፳፬፻፩
Negarit G.P.O.Box 80,001

“፱. “አግባብ ያለው የኢንቨስትመንት መስሪያ ቤት” ማለት የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን (ከዚህ በኋላ “ኮሚሽን”) ወይም የኢንቨስትመንት ፈቃድ ለመስጠት ሥልጣን የተሰጠው የክልል ኢንቨስትመንት አካል ነው።”

ዘ) በአዋጁ አንቀጽ ፪ ሥር የሚገኘው አዲስ ንዑስ አንቀጽ (፲፬) ተጨምሯል።

“፲፬. “የቴክኖሎጂ ሽግግር” ማለት ምርትን ለማምረት ወይም የአመራረት ሂደትን ተግባራዊ ለማድረግ ወይም ለማሻሻል ወይም አገልግሎት ለመስጠት የሚረዳ ሥርዓት ያለው ዕውቀት ማስተላለፍ ሲሆን የማይገደድ ንጉሥ የግብይት ሁኔታ ቴክኖሎጂንም ይጨምራል። ሆኖም ዕቃዎችን ብቻ ለመሸጥ ወይም ለማክራየት የማይረግጥ ግንኙነት አይከሰትም።”

ሰ) በአዋጁ አንቀጽ ፭ ንዑስ አንቀጽ (አ) ሥር የሚከተለው አዲስ ፊደል ተራ (ሐ) ተጨምሯል።

“(ሐ) ከጅ በላይ መንገዶችን የመጫን እቅድ ባለው አርክቴክቶች የሚካሄድ የአየር ትራንስፖርት አገልግሎት።”

ሱ) የአዋጁ አንቀጽ ፲፪ ንዑስ አንቀጽ (ዪ) ተሠርቦ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ (ዪ) ተተክሏል።

“ዪ. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ዪ) የተደነገገው በፕሮጀክት ድርጅት ገዝቶ ባለበት ሁኔታ ለማካሄድ ወይም የነበረ ድርጅትን እክሲዮን ለመግዛት የሚፈልግ የውጭ ባለቤት ጥያቄውን ለገንዘብና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር በማቅረብ የሚኒስቴሩን ፈቃድ ማግኘት አለበት።”

ሱ) በአዋጁ አንቀጽ ፲፪ ሥር የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ (ሰ) ተጨምሮ የቀድሞው ንዑስ አንቀጽ (ሰ) ንዑስ አንቀጽ (ሰ) ሆኗል።

“ሰ. የገንዘብና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ዪ) መሠረት ማመልከቻ ሲቀርብለት ጉዳዩን አግባብ ካለው ሕግ አንፃር በመመርመር በሁለት የሥራ ቀናቶች ውስጥ፡

ሀ) ማመልከቻውን ከተቀበለው ተገቢውን ክፍያ በማስኪል የአክሲዮን ዝውውሩን ይመዘግባል ወይም የገንዘብ ሥራ ፈቃድን ይተካል፡ ወይም

ለ) ማመልከቻውን ካልተቀበለው ያልተቀበለበትን ምክንያት ለባለቤቱ በጽሁፍ ያሳውቃል”

ሱ) የአዋጁ አንቀጽ (፲፫) ተሰርቦ በሚከተለው አዲስ አንቀጽ ፲፫፡ ፲፱ እና ፲፭ ተተክሏል። በዚህም መሠረት ከ፲፱-፴፭ ያሉት የአዋጁ አንቀጾች እንደ ቅድም ተከተላቸው ከ፲፯-፵ ሆነው ተስተካክለዋል።

“፲፫. በአገር ውስጥ ባለቤት ስለሚቀርብ የኢንቨስትመንት ፈቃድ ጥያቄ

ሱ ማንኛውም የአገር ውስጥ ባለቤት የኢንቨስትመንት ፈቃድ ለማግኘት ለዚህ ተግባር የተዘጋጀውን የማመልከቻ ቅጽ በመሙላት ከሚከተሉት ሰነዶች ጋር ማቅረብ አለበት፡

ሀ) ማመልከቻው የተፈረመው በወኪል ከሆነ የውክልና ሥልጣን ማረጋገጫ ሰነድ ፎቶ ኮፒ፡

ለ) ኢንቨስትመንቱ የሚካሄደው በግለሰብ ከሆነ የባለቤቱ የመታወቂያ ክርድ ፎቶ ኮፒ፡ ወይም የሀገር ውስጥ ባለቤትነት ሰርተፊኬት ፎቶ ኮፒ እና ሁለት የቅርብ ጊዜ ገርድ ፎቶግራፎች፡

“9. “Appropriate Investment Organ” means the Ethiopian Investment Commission, (hereinafter referred to as the “Commission”), or the executive organ of a region empowered to issue investment permits.”

2) The following new Sub-Article (14) is added under Article 2 of the Proclamation.

“14. “Transfer of technology” means the transfer of systematic knowledge for the manufacture of a product, for the application of improvement of a process or for the rendering of a service, including management and marketing technologies, but shall not extend to transactions involving the mere sale or lease of goods.”

3) The following new item (c) is added under Article 5 Sub-Article (1) of the Proclamation.

“c. Air transport services using aircraft with a seating capacity of more than 20 passengers.”

4) Article 12 Sub-Article (2) of the Proclamation is deleted and replaced by the following new Sub-Article (2).

“2. Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, a foreign investor intending to buy an existing enterprise in order to operate it as it stands or to buy shares of an existing enterprise shall obtain prior approval from the Ministry of Trade and Industry.”

5) The following new Sub-Article (3) is added under Article 12 of the Proclamation and the previous Sub-Article (3) is renumbered as Sub-Article (4).

“3. Upon receipt of an application made in accordance with sub-Article (2) of this Article, the Ministry of Trade and Industry shall, after examining the matter in light of the relevant laws within two working days:

(a) register the share transfer or replace the business license upon receipt of the appropriate fee, where the application is found acceptable; or

(b) notify to the investor its decision and the reason thereof in writing, where the application is found unacceptable.”

6) Article 13 of the Proclamation is deleted and replaced by the following new Articles 13, 14 and 15. Accordingly, Articles 14–38 of the Proclamation are renumbered as Articles 16–40, respectively.

“13. *Application for Investment Permit by a Domestic Investor*

1) An application for investment permit by a domestic investor shall be made in a form designed for such purpose and submitted together with the following documents:

(a) Where the application is signed by an agent, a photocopy of his power of attorney;

(b) Where the investment is to be made by an individual person, a photocopy of his identity card, or a photocopy of the certificate evidencing his domestic investor status and his recent two passport size photographs;

- ሐ) ኢንቨስትመንቱ የሚካሄደው በንግድ ማህበር ከሆነ የማህበሩ የመመስረቻ ጽሁፍና የሙተዳደሪያ ደንብ ፎቶ ኮፒ ፣ ወይም ማኅበሩ አዲስ የሚቋቋም ከሆነ ከዚህ በተጨማሪ የማህበረተኞቹ የመታወቂያ ካርድ ፎቶ ኮፒ ወይም የፀገር ውስጥ ባለሀብትነት ሰርተፊኬት ፎቶ ኮፒ
 - መ) ኢንቨስትመንቱ የሚካሄደው በመንግሥት የልማት ድርጅት ከሆነ ድርጅቱ የተቋቋመበት ደንብ ፎቶ ኮፒ ወይም የመመስረቻ ጽሁፍና የሙተዳደሪያ ደንብ ፎቶ ኮፒ ፣ እና
 - ሠ) ኢንቨስትመንቱ የሚካሄደው በግብርት ሥራ ማኅበር ከሆነ የማህበሩ የሙተዳደሪያ ደንብ ፎቶ ኮፒ ።
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከቱት የማህበረሰብ ቅጽ እና ሰነዶች ፣
- ሀ) ለኮሚሽኑ የሚቀርቡ ከሆነ በሁለት ቅጂ ፣ ወይም
 - ለ) ለክልል የኢንቨስትመንት አካላት የሚቀርቡ ከሆነ በአንድ ቅጂ ፣ መቅረብ አለባቸው ።”
- “፲፱. በውጭ ባለሀብት ስለሚቀርብ የኢንቨስትመንት ፈቃድ ጥያቄ ማንኛውም የውጭ ባለሀብት አዲስ የኢንቨስትመንት ፈቃድ ለማግኘት ለዚህ ተግባር የተዘጋጀውን የማህበረሰብ ቅጽ በመሙላት ከሚከተሉት ሰነዶች ጋር በሁለት ቅጂ ለኮሚሽኑ ማቅረብ አለበት ፣
- ሀ) ማመልከቻው የተፈረመው በወኪል ከሆነ የውክልና ሥልጣን ማረጋገጫ ሰነድ ፎቶ ኮፒ ፣
 - ለ) ኢንቨስትመንቱ የሚካሄደው በግለሰብ ከሆነ የባለሀብቱን ማንነት የሚያሳዩ የፀና ፖስፖርት ገጾች ፎቶ ኮፒ እና ሁለት የቅርብ ጊዜ ጉርጽ ፎቶ ራፎቶች ፣
 - ሐ) ኢንቨስትመንቱ የሚካሄደው ኢትዮጵያ ውስጥ በተቋቋመ የንግድ ማህበር ከሆነ የማህበሩ የመመስረቻ ጽሁፍና የሙተዳደሪያ ደንብ ፎቶ ኮፒ ፣ ወይም ማህበሩ አዲስ የሚቋቋም ከሆነ ከዚህ በተጨማሪ የአያንዳንዱን የማህበሩን አባላት ማንነት የሚያሳይ የፀና ፖስፖርት ገጾች ፎቶ ኮፒ ፣
 - መ) ኢንቨስትመንቱ የሚካሄደው ውጭ ሀገር በተቋቋመ የንግድ ማኅበር የኢትዮጵያ ቅርንጫፍ ከሆነ የማኅበሩ የመመስረቻ ጽሁፍ እና የሙተዳደሪያ ደንብ ወይም የዚህ ተመሳሳይ ሰነድ ፎቶ ኮፒ ፣ እና
 - ሠ) ኢንቨስትመንቱ የሚካሄደው በአገር ውስጥና በውጭ ባለሀብት ትንጅት ከሆነ ከላይ በፊደል ተራ “ሐ” ከተገለጹት ሰነዶች በተጨማሪ እንደ አግባቡ የአገር ውስጥ ባለሀብቱ የመታወቂያ ካርድ ፎቶ ኮፒ ወይም የአገር ውስጥ ባለሀብትነት ሰርተፊኬት ፎቶ ኮፒ ።”
- “፲፭. ለማስፋፋት ወይም ለማሻሻል ስለሚቀርብ የኢንቨስትመንት ፈቃድ ጥያቄ
- ፩) ማንኛውም ባለሀብት የማስፋፋት ወይም የማሻሻል የኢንቨስትመንት ፈቃድ ለማግኘት ለዚህ ተግባር የተዘጋጀውን የማመልከቻ ቅጽ በመሙላት ከሚከተሉት ሰነዶች ጋር ማቅረብ አለበት ፣
 - ሀ) የማመልከቻ ቅጹ የተፈረመው በወኪል ከሆነ የውክልና ሥልጣን ማረጋገጫ ሰነድ ፎቶ ኮፒ ፣
 - ለ) ኢንቨስትመንቱ የሚካሄደው በንግድ ማኅበር ከሆነ የመመስረቻ ጽሁፍ እና የሙተዳደሪያ ደንብ ፎቶ ኮፒ ፣ እና
 - ሐ) የግብር ድርጅቱ የፀና የንግድ ሥራ ፈቃድ ፎቶ ኮፒ ።

- (c) Where the investment is to be made by a business organization, photocopies of its memorandum of association and Articles of association; or where the business organization is to be newly established, in addition, it shall submit photocopies of the shareholders' identify cards or photocopies of certificates evidencing there domestic investor status;
 - (d) Where the investment is to be made by a public enterprise, a photocopy of the Regulation under which it is established or a photocopy of its memorandum of association and Articles of association; and
 - (e) Where the investment is to be made by a cooperative society, a photocopy of its Articles of association.
- 2) The application form and documents stipulated under Sub-Article (1) of this Article shall be made:
- (a) in two copies, where they are to be submitted to the Commission; or
 - (b) in one copy, where they are to be submitted to Regional Investment Organs”
- “14. Application for Investment Permit by a foreign Investor
- Application for Investment Permit by a Foreign investor shall be made in a form designed for such purpose and submitted to the commission together with the following documents in two copies:
- (a) where the application is signed by an agent, a photocopy of his power of attorney;
 - (b) where the investment is to be made by an individual person, a photocopy of the pages of a valid passport showing his identity and his recent two passport size photographs;
 - (c) where the investment is to be made by a business organization incorporated in Ethiopia, photocopies of its memorandum of association and Articles of association; or where it is to be newly established, in addition, it shall submit photocopies of the pages of a valid passport of each shareholder showing his identity;
 - (d) where the investment is to be made by a branch of a foreign business organization in Ethiopia, photocopies of its memorandum of association and Articles of association or a similar document of the parent company; and
 - (e) where it is a joint investment by domestic and foreign investors, in addition to the documents provided under (c) above, photocopies of identity cards or photocopies of certificates evidencing the domestic investor status of the domestic investors, as the case may be.”
- “15 Application for Investment Permit for Expansion or Upgrading
- 1) An application for investment permit to expand or upgrade an existing enterprise shall be made in a form designed for such purpose and submitted together with the following documents:
- a) where the application is signed by an agent, a photocopy of his power of attorney;
 - b) where the investment is made by a business organization, photocopies of its memorandum of association and Articles of association; and
 - c) photocopy of a valid business license of the existing enterprise.

“፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው ቢኖርም በአኖር ትራንስፖርት አገልግሎትና በኤሌክትሪክ ሃይል ማመንጨት ወይም ማስተላለፍ ወይም ማክፋፈል ሥራ ለሚሠማራ ባለባብት የኢንቨስትመንት ፈቃድ የመስጠት፣ የማደሰና የመሰረዝ ሥራን እንደቅድም ተከተላቸው የኢትዮጵያ ሲቪል አቪዬሽን ባለሥልጣንና የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኤጀንሲ ኮሚሽኑን በመወከል ያከናውናሉ።”

፲፩) የአዋጁ አንቀጽ ፳፱ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፱) ተሰርዞው በሚከተሉት አዲስ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፱) ተተክቶ ይሆናል።

“፩. ኮሚሽኑ ወይም የክልል ኢንቨስትመንት አካላት የኢንቨስትመንት ፈቃድ ለሰጠአቸው ባለሀብቶች አግባብ ባላቸው ህጎች መሠረት የሚከተሉትን አገልግሎቶች እንደ አግባቡ የሚመለከታቸውን የፌዴራል መንግሥት ወይም የክልል አስፈጻሚ አካላትን በመወከል ይሰጣሉ፡

ሀ) የመመስረቻ ጽሁፍና የመተዳደሪያ ደንብ ማዋዋል፤

ለ) የንግድ ምዝገባ መፈፀም፤

ሐ) ለውጭ ዜጋ ተቀጣሪዎች የሥራ ፈቃድ መስጠት፤

መ) ለኮንስትራክሽን ሥራ ተዳራጮች ደረጃ መስጠት፤ እና

ሠ) የንግድ ሥራ ፈቃድ መስጠት።”

“፱) አግባብ ያለው የኢንቨስትመንት መሥሪያ ቤት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ፊደል ተራ (ሠ) መሠረት የንግድ ሥራ ፈቃድ ማመልከቻ ሲቀርብለት ጉዳዩን አግባብ ካለው ሕግ አንፃር በመመርመር በአምስት የሥራ ቀን ውስጥ፡

ሀ) ማመልከቻውን ከተቀበለው ተገቢውን ክፍያ በማስከፈል የንግድ ሥራ ፈቃዱን ይሰጣል፤ ወይም

ለ) ማመልከቻውን ካልተቀበለው ያልተቀበለ በትን ምክንያት ለባለሀብቱ በጽሁፍ ያሳውቃል።”

፲፯) በአዋጁ አንቀጽ ፳፱ ሥር የሚከተሉት አዲስ ንዑስ አንቀጽ (፭)፣ (፮)፣ (፯) እና (፰) ተጨምረዋል።

“፭) በንግድ ምዝገባና ፈቃድ አዋጅ ቁጥር ፳፯/፲፱፻፹፱ አንቀጽ ፳፯ ንዑስ አንቀጽ (፪) ፊደል ተራ (ሀ) የተመለከተው ቢኖርም አግባብ ያለው የኢንቨስትመንት መሥሪያ ቤት ባለሀብቱ አግባብነት ያላቸውን የአገሪቱን ሕጎችና መመሪያዎች ጠብቆ ለመሥራት ግዴታ እንዲገባ በማድረግ የንግድ ሥራ ፈቃድ ይሰጣል።”

፮) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም ኮሚሽኑ የንግድ ሥራ ፈቃድ የሚሰጠው የንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴርን በመወከል ብቻ ይሆናል።”

፯) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም ከተጠቀሱት ሠነዶች ጋር በተያያዘ የሚደረጉ ማሻሻያዎችን የማዋዋል፣ የማደስ፣ የመተካት ወይም የመሠረዝ ሥራ የሚከናወነው አግባብ ባላቸው የፌዴራል መንግሥት ወይም የክልል አስፈጻሚ አካላት ነው።”

፳) አግባብ ያለው የኢንቨስትመንት መሥሪያ ቤት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከቱትን አገልግሎቶች ከሰጠ በኋላ ለአስፈላጊው ክትትል አግባብ ላለው የሴክተር መሥሪያ ቤት በደብዳቤ ያሳውቃል።”

“2. Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, the issuance, renewal and cancellation of investment permits for air transport services and for generation or transmission or supply of electrical energy shall be carried out by the Ethiopian Civil Aviation Authority and the Ethiopian Electric Agency respectively, representing the Commission”.

12) Article 24 Sub-Articles (1) and (4) of the Proclamation are deleted and replaced by the following new Sub-Articles (1) and (4) respectively.

“1. The Commission or Regional Investment Organs shall provide the following services, as required under the relevant laws, to investors they have given investment permits, representing the competent Federal or Regional executive bodies, as appropriate:

(a) notarization of memorandum of association and Articles of association;

(b) effecting commercial registration;

(c) issuance of work permits to expatriate employees;

(d) grading of construction contractors; and

(e) issuance of business licenses”.

“4. Upon receipt of an application for a business license in accordance with Sub-Article (1) (e) of this Article, the appropriate investment organ shall, after examining the matter in light of the relevant laws within five working days:

a) issue the business license upon receipt of the application fee, where the application is found acceptable; or

b) notify to the investor its decision and the reason thereof in writing, Where the application is found unacceptable”.

13) The following new Sub-Articles (5), (6), (7) and (8) are added under Article 24 of the Proclamation.

“5. Notwithstanding the provision of Article 22 Sub-Article (2) (a) of Commercial Registration and Business Licensing Proclamation No. 67/1997, the appropriate investment organ shall issue the business license upon signing, by the investor, of an undertaking to respect the relevant laws and directives of the land.

6. Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, the Commission shall issue business licenses representing only the Ministry of Trade and Industry.

7. Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, amendments notarization, renewal, replacement or cancellation to be made in relation to documents stated therein shall be effected by the relevant Federal or Regional executive bodies.

8. The appropriate investment organ shall, after rendering the services listed under Sub-Article (1) of this Article, notify the concerned government institutions so that the later could conduct the necessary follow up”.

፲፱) የአዋጁ አንቀጽ ፱ ተራ ቁጥር (፱) ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ ተራ ቁጥር (፱) ተተክቷል።

“፱. ከአንገሥት ስምንት ጋር የተያያዙ የቴክኖሎጂ ሽግግር ስምምነቶችን በመፍቀድ ይመዘግባል።”

፲፳) የአዋጁ አንቀጽ ፱፩ ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ አንቀጽ ፱፱ ተተክቷል።

“፱፱. የኮሚሽኑ አቋም ኮሚሽኑ፡

- ሀ) በመንግሥት የሚሾም ኮሚሽነር፡ እና
- ለ) አስፈላጊ ሠራተኞች ይኖሩታል።”

፲፻) የአዋጁ አንቀጽ ፱፯ ንዑስ አንቀጽ (፪) ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ (፪) ተተክቷል።

“፪. እንደ አገር ውስጥ ባለሀብት መቆጠር የፈለገ መደበኛ ነዋሪነቱ ኢትዮጵያ ውስጥ የሆነ የውጭ አገር ዜጋ ለዚህ ተግባር የተዘጋጀውን የማመልከቻ ቅጽ በመሙላት ከሚከተሉት ሰነዶች ጋር አያይዞ ለኮሚሽኑ ማቅረብ ይኖርበታል፡

- ሀ) ማመልከቻው የተፈረመው በወኪል ከሆነ የውክልና ሥልጣን ማረጋገጫ ሰነድ ፎቶ ኮፒ፡
- ለ) የፀና የንግድ ሥራ ፈቃድ ፎቶ ኮፒ፡
- ሐ) የዋና ምዝገባ የምስክር ወረቀት ፎቶ ኮፒ፡
- መ) የፀና የመኖሪያ ፈቃድ ፎቶ ኮፒ፡
- ሠ) የንግድ ሥራ ፈቃድ የማጎበር ከሆነ የመመስረቻ ጽሁፍና የመተዳደሪያ ደንብ ፎቶ ኮፒ፡
- ረ) አመልካቹ እንደአገር ውስጥ ባለሀብት ለሚቆጠር መደበኛ ነዋሪነቱ ኢትዮጵያ ውስጥ የሆነ የውጭ አገር ዜጋ ጥገኛ ወይም ወራሽ ከሆነ አስጠጊው ወይም አውራሹ እንደአገር ውስጥ ባለሀብት የሚቆጠር ስለመሆኑ ከላይ ከተጠቀሱት ሰነዶች በተጨማሪ የጥገኛው የፀና የመኖሪያ ፈቃድ ፎቶ ኮፒ፡ ወይም አመልካቹ ወራሽ ለመሆኑ በፍ/ቤት የተሰጠ ውጣኔ ፎቶ ኮፒ፡
- ሰ) የአመልካቹ ሦስት የቅርብ ጊዜ ገርድ ፎቶ ራፎት።”

፲፯) በአዋጁ የሚከተለው አዲስ አንቀጽ ፵፩ ተጨምሮ ከ፱፱-፵፪ ያሉት የአዋጁ አንቀጾች እንደቅደም ተከተላቸው ከአንቀጽ ፵፪-፵፭ ሆነው ተስተካክለዋል።

“፵፩. ለኢትዮጵያ ሲቪል አቪዬሽን ባለሥልጣንና ለኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኤጀንሲ ስለተሰጠ ወክልና የኢትዮጵያ ሲቪል አቪዬሽን ባለሥልጣንና የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኤጀንሲ፡

- ሀ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፭ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት በውክልና የተሰጣቸውን ተግባር የሚያከናውኑት በዚህ አዋጅና አዋጁን ለማስፈፀም በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች መሠረት ይሆናል።
- ለ) በተሰጣቸው የውክልና ሥልጣን መሠረት የሰጧቸውን የኢንቨስትመንት ፈቃድ ኮፒ እና አግባብ ያላቸውን ሰነዶች ፎቶ ኮፒ ለኮሚሽኑ ያስተላልፋሉ።”

14) Article 30 item number (9) of the Proclamation is deleted and replaced by the following new item number (9).

“9. approve and register technology transfer agreements related to investments;”

15) Article 31 of the Proclamation is deleted and replaced by the following new Article 33.

“33. Organization of the Commission The Commission shall have:

- (a) a Commissioner to be appointed by the Government; and
- (b) the necessary staff.”

16) Article 37 Sub-Article (2) of the Proclamation is deleted and replaced by the following new Sub-Article (2)

“2. A foreign national permanently residing in Ethiopia to be taken for a domestic investor shall fill a form designed for such purpose and submitted together with the following documents to the commission:

- (a) where the application is signed by an agent, his power of attorney;
- (b) a photocopy of valid business license;
- (c) a photocopy of principal registration certificate;
- (d) a photocopy of valid residence permit;
- (e) where the business license is that of a business organization, photocopies of its memorandum of association and Articles of association;
- (f) where the applicant is dependent or heir of a person taken for a domestic investor and permanently residing in Ethiopia, in addition to the above mentioned documents pertaining to the supporting person or the deceased, a photocopy of the dependent’s valid residence permit or a court decision declaring his status as an heir; and
- g) the applicant recent three passport size photographs”

17) The following new Article 41 is added. Accordingly, Articles 39-42 of the Proclamation are renumbered as Articles 42-45, respectively.

“41. Power Delegated to the Ethiopian Civil Aviation Authority and the Ethiopian Electric Agency.

The Ethiopian Civil Aviation Authority and the Ethiopian Electric Agency shall:

- (a) carry out functions delegated to them under Article 25 Sub-Article (2) in compliance with this Proclamation and Regulations and Directives issued thereunder.
- (b) forward to the Commission photocopies of the investment permits they issued and the relevant documents”

ገጽ ፳፻፱፻፳፭ ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ቁጥር ፳ ጥቅምት ፲፯ ቀን ፲፱፻፺፮ ዓ.ም.	Federal Negarit Gazeta — No. 8 28 th October, 2003—Page 2438
<p>፱. ደንብ የማውጣት ሥልጣን በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፫ ፣ ፲፱ ፣ ፲፭ እና ፴፮ የተጠቀሱትን ሰነዶች ዝርዝር የሚደረጉት ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ሊያሻሽል ይችላል ።</p> <p>፳. የተሻረ ሕግ የቴክኖሎጂ ሽግግር የሚደረጉት ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፻፳፩/፲፱፻፹፭ በዚህ አዋጅ ተሸራል ።</p> <p>፳. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ ይህ አዋጅ ከጥቅምት ፲፯ ቀን ፲፱፻፺፮ ዓ.ም. ጀምሮ የፀና ይሆናል ።</p> <p style="text-align: center;">አዲስ አበባ ጥቅምት ፲፯ ቀን ፲፱፻፺፮ ዓ.ም.</p> <p style="text-align: center;">ግርማ ወልደጊዮርጊስ የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት</p>	<p>4. <i>Power to Issue Regulations</i> The Council of Ministers may issue Regulations to amend the list documents stipulated under Articles 13, 14, 15 and 37 of this Proclamation.</p> <p>5. <i>Repealed Law</i> Transfer of Technology Council of Ministers Regulation No. 121/1993 is hereby repealed.</p> <p>6. <i>Effective Date</i> This Proclamation shall enter into force as of the 28th day of October, 2003.</p> <p>Done at Addis Ababa, this 28th day of October, 2003.</p> <p style="text-align: center;">GIRMA WOLDEGIORGIS PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA</p>

Expropriation of Land holdings for Public Purposes and Payment of Compensation

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራአንደኛ ዓመት ቁጥር ፵፱ አዲስ አበባ ሐምሌ ፳ ቀን ፲፱፻፺፮	በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ	11 th Year No. 43 ADDIS ABABA-15 th July, 2005
<p style="text-align: center;">ግውጫ</p> <p style="text-align: center;">አዋጅ ቁጥር ፱፻፶፭/፲፱፻፺፮ ዓ.ም</p> <p>ለሕዝብ ጥቅም ሲባል የመሬት ይዘታ የሚለቀቅበትንና ለንብረት ካሳ የሚከፈልበትን ሁኔታ ለመወሰን የወጣ አዋጅ</p> <p style="text-align: center;">አዋጅ ቁጥር ፱፻፶፭/፲፱፻፺፮</p> <p style="text-align: center;">ለሕዝብ ጥቅም ሲባል የመሬት ይዘታ የሚለቀቅበትንና ለንብረት ካሳ የሚከፈልበትን ሁኔታ ለመወሰን የወጣ አዋጅ</p> <p>መንግሥት ለሕዝብ አገልግሎት ለማያከናውን ቸው የልማት ሥራዎች መሬትን መጠቀሙ አስፈላጊ ስለሆነ፤</p> <p>የአገሪቱ ከተሞች ከጊዜ ወደ ጊዜ እያደጉና የነዋሪዎችም ቁጥር እየጨመረ በመሄዱ በከተሞቹ ፕላን መሠረት ለመኖሪያ ቤት ግንባታ፣ ለመሠረተ ልማት፣ ለኢንቨስትመንትና ለሌሎች አገልግሎቶች የሚውል የከተማ መሬትን መልሶ ማልማት አስፈላጊ በመሆኑ፣ እንዲሁም በገጠር ለማከናወን የልማት ሥራዎች መሬት አዘጋጅቶ ማትረፍ በማስፈለጉ፤</p> <p>የመሬት ይዘታ እንዲለቀቅ ሲደረግ ለባለይዘታው የሚከፈለውን ካሳ ለመጠየቅ እንዲችል ግምት ውስጥ መግባት የሚገባቸውን ለመሠረታዊ መርሆዎች ለይቶ መወሰን በማስፈለጉ፤</p> <p>ካሳውን የመጠየቅ ሥልጣንና የመክፈል ኃላፊነት ያለባቸውን አካላት በግልጽ ለይቶ መወሰን በማስፈለጉ፤</p> <p>የፌዴራል መንግሥቱ የመሬት አጠቃቀም ሕግ የሚውጣት ሥልጣን እንዳለው በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፲፱/፭ በመደንገጥና ለሕዝብ ጥቅም የሚለቀቅ ንብረትን በሚመለከት በቅድሚያ ተመጣጣኝ ካሳ እንዲከፈል በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፵/፮ የተቀመጠውን መሠረተ ሃሳብ በመመርኮዝ በግርዛብ መደንገግ በማስፈለጉ፤</p>	<p style="text-align: center;">CONTENTS</p> <p style="text-align: center;">Proclamation No. 455/2005</p> <p>Expropriation of Landholdings for Public Purposes and Payment of Compensation Proclamation Page 3124</p> <p style="text-align: center;">PROCLAMATION NO. 455/2005.</p> <p style="text-align: center;">A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR THE EXPROPRIATION OF LAND HOLDINGS FOR PUBLIC PURPOSES AND PAYMENT OF COMPENSATION</p> <p>WHEREAS, the government needs to use land for development works it carries out for public services;</p> <p>WHEREAS, urban centers of the country have, from time to time, been growing and the number of urban dwellers has been increasing and thereby land redevelopment for the construction of dwelling houses, infrastructure, investment and other services has become necessary in accordance with their respective plans as well as preparation and provision of land for development works in rural areas has become necessary;</p> <p>WHEREAS, it has become necessary to define the basic principles that have to be taken into consideration in determining compensation to a person whose landholding has been expropriated;</p> <p>WHEREAS, it has become necessary to define organs that shall have the power to determine and the responsibility to pay the compensation;</p> <p>WHEREAS, Article 51(5) of the Constitution empowers the Federal Government to enact laws regarding the utilization of land and it is deemed necessary to regulate in detail, based on the requirement of advance payment of compensation for private property expropriated for public purpose as provided for under Article 40(8) of the Constitution.</p>	
ያዕቆብ ዋና Unit Price 4.40	ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ጅ ፳ ፻ Negarit G. P.O.Box 80001	

፯/ "አስፈጻሚ መስሪያ ቤት" ማለት በራሱ ኃይል ወይም በሥራ ተቋራጭ አማካኝነት የልማት ሥራዎችን የሚያካሂዱ ወይም እንዲካሄዱ የሚያደርግ የመንግሥት መስሪያ ቤት ወይም የልማት ድርጅት ነው።

7/ "implementing agency" means a government agency or public enterprise undertaking or causing to be undertaken development works with its own force or through contractors.

PART TWO
EXPROPRIATION OF LANDHOLDINGS

ክፍል ሁለት
የመሬት ይዞታን ስለማስለቀቅ

3. Power to Expropriate Landholdings

፫. መሬት የማስለቀቅ ሥልጣን

አ/ የወረዳ ወይም የከተማ አስተዳደር ለሕዝብ ጥቅም ሲባል በመንግሥት አካላት፣ በግል ባለሀብቶች፣ በሕብረት ሥራ ማህበራት ወይም በሌሎች አካላት የተሻለ ልማት ሊካሄድበት ይገባል ብሎ ያመነበትን ወይም አግባብ ባለው የክልሉ ወይም የፌዴራል መንግሥት የበላይ አካል ለዚህ ዓላማ እንዲወልድ የወሰነውን የገጠር ወይም የከተማ መሬት በቅድሚያ በዚህ አዋጅ መሠረት ካሳ እንዲክራል በማድረግ የማስለቀቅ ሥልጣን አለው።

1/ A woreda or an urban administration shall, upon payment in advance of compensation in accordance with this Proclamation, have the power to expropriate rural or urban landholdings for public purpose where it believes that it should be used for a better development project to be carried out by public entities, private investors, cooperative societies or other organs, or where such expropriation has been decided by the appropriate higher regional or federal government organ for the same purpose.

አ/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /አ/ ድንጋጌ በኖርም በሌዝ አዋጅና ደንብ መሠረት የገባውን ውል ባለሙያ ክበፍ ወይም መሬቱ መንግሥት ለሚያካሂደው የልማት ሥራ አስፈላጊ ሆኖ ካልተገኘ በተር መሬት በሌዝ የተከራየ ሰው የሌዝ ዘመኑ ከማለቁ በፊት መሬቱ አይወሰድበትም።

2/ Notwithstanding the provisions of Sub-Article (1) of this Article, no land lease holding may be expropriated unless the lessee has failed to honor the obligations he assumed under the Lease Proclamation and Regulations or the land is required for development works to be undertaken by government.

፬. መሬት የማስለቀቂያ ትዕዛዝን ስለማሳወቅ

4. Notification of Expropriation Order

አ/ የወረዳው ወይም የከተማው አስተዳደር በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፫ መሠረት መሬት እንዲለቀቅ ሲወስን መሬቱ የሚለቀቅበትን ጊዜ በመጥቀስና የካሳውን ግምት በመግለጽ የማስለቀቂያ ትዕዛዝ ለባለይዟቸው በጽሁፍ ይሰጣል።

1/ Where a woreda or an urban administration decides to expropriate a landholding in accordance with Article 3 of this Proclamation, it shall notify the landholder, in writing, indicating the time when the land has to be vacated and the amount of compensation to be paid.

አ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /አ/ መሠረት የሚሰጠው የቅድሚያ ማስጠንቀቂያ ጊዜ በመመሪያ ይወሰናል፤ ሆኖም ስማንኛውም ሁኔታ 90 ቀናት ያነሰ ሊሆን አይችልም።

2/ The period of notification to be given in accordance with Sub-Article (1) of this Article shall be determined by directives; provided however, that it may not, in any way, be less than ninety days.

አ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /አ/ መሠረት ማስጠንቀቂያ የደረሰው ባለይዟቸው ካሳ ከተከፈለው ቀን ወይም ካሳውን ለመቀበል ፈቃደኛ ካልሆነ ደግሞ ካሳው እንደአግባቡ በወረዳው ወይም በከተማው አስተዳደር ስም

3/ Any landholder who has been served with an expropriation order in accordance with Sub-Article (1) of this Article, shall hand over the land to the woreda or urban administration within 90 days from the date of payment of compensation or, if he refuses to receive the payment, from the date of deposit of the compensation in a blocked bank account in the name of the woreda or urban administration as may be appropriate.

በገጣ የባንክ ሃሳብ ከተቀመጠበት ቀን ጀምሮ በ፯ ቀናት ውስጥ መሬቱን ለወረዳው ወይም ለከተማው አስተዳደር ማስረከብ አለበት።

- ፱/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪/ ድንጋጌ ቢኖርም በማለቀቀው መሬት ላይ ሰብል፣ ቋሚ ተክል ወይም ሌላ ንብረት ክልል ባለይዞታው የማስለቀቂያ ትዕዛዝ በደረሰው በ፱ ቀናት ውስጥ መሬቱን ለወረዳው ወይም ለከተማው አስተዳደር ማስረከብ አለበት።
- ፺/ የማስለቀቂያ ትዕዛዝ የደረሰው የመሬት ባለይዞታ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪/ ወይም ፬/ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ መሬቱን ለማስረከብ ፈቃደኛ ካልሆነ የወረዳው ወይም የከተማው አስተዳደር መሬቱን ለመረከብ የፖሊስ ኃይል መጠቀም ይችላል።

፮. የአስፈጻሚው መሥሪያ ቤት ኃላፊነት

አስፈጻሚው መሥሪያ ቤት የሚከተሉት ኃላፊነቶች ይኖሩታል፤

- ፩/ ለሥራው የሚፈልገውን መሬትና መሬቱ የሚገኝበትን ትክክለኛ ስፍራ የሚያሳይ መረጃ ቢያንስ ሥራው ከመጀመሩ ከአንድ ዓመት በፊት አዘጋጅቶ በዚህ አዋጅ መሠረት መሬት ለማስለቀቅ ሥልጣን ላላቸው አካላት የመላክና የማስፈቀድ ፍቃድ ይጠይቃል።
- ፪/ የመሬት ይዞታቸውን እንዲሰቁ ለተደረጉ ባለይዞታዎች በዚህ አዋጅ መሠረት ተገቢውን ካሳ የመክፈል።

፯. የአገልግሎት መስመሮች ስለማጠፍ ሥርዓት

- ፩/ የፌዴራል ወይም የክልል መንግሥታዊ መሥሪያ ቤት ወይም የልማት ጀርጅን ንብረት የሆነ የአገልግሎት መስመር ያረፈበት መሬት የሚለቀቅ ሆኖ ሲገኝ መሬቱን የሚፈልገው አካል መስመሩ የሚገኝበትን ትክክለኛ ስፍራ በማመልከት ባለቤት ለሆነው አካል መስመሩ እንዲሳ ጥያቄውን በጽሑፍ ያቀርባል።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪/ መሠረት ጥያቄ የደረሰው አካል የሚካተውን ንብረት ለመተካት የሚያስፈልገውን ተገቢ ካሳ በመተመን ዝርዝሩን ጥያቄው በደረሰው በ፱ ቀናት ውስጥ ለጠያቂው ይልካል።
- ፫/ የአገልግሎት መስመሩ እንዲሳ ለጠያቂው አካል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪/ መሠረት ግምቱ በደረሰው በ፱ ቀናት ውስጥ የንብረቱን ግምት ለባለንብረቱ ይከፍላል። ባለንብረቱ ክፍያው በተፈጸመለት በ፮ ቀናት ውስጥ ካሳ የተከፈለበትን የአገልግሎት መስመር አጠናቆ በማጠፍ መሬቱን ይለቃል።

4/ Notwithstanding Sub-Article (3) of this Article, where there is no crop, perennial crop or other property on the expropriated, land the holder shall hand over the land to the woreda or urban administration within 30 days from the date of receipt of the expropriation order.

5/ Where a landholder who has been served with an expropriation order refuses to handover the land within the period specified in Sub-Article (3) of (4) of this Article, the woreda or urban administration may use police force to takeover the land.

5. Responsibilities of the Implementing Agency

The implementing agency shall have responsibilities to:

- 1/ prepare detail data pertaining to the land needed for its works and send same, at least one year before the commencement of the works, to the organs empowered to expropriate land in accordance with this Proclamation and obtain permission from them; and
- 2/ pay compensation in accordance with this Proclamation to landholders whose holding have been expropriated.

6. Procedures for removal of Utility Lines

- 1/ Where land over or under which utility lines, owned by a federal or regional government office or public enterprise, pass is to be expropriated, the body requiring the land shall submit, in writing, its request to the owner by indicating the exact location of the lines to be removed.
- 2/ The body which has received a request under Sub-Article (1) of this Article shall, within 30 days from receipt of such request, determine a fair compensation required to replace the lines to be removed and send details of its valuation to the requesting body.
- 3/ The body which requested the removal of utility lines, shall pay compensation to the owner within 30 days from the date of receipt of the valuation under Sub-Article (2) of this Article. The owner shall also remove the utility lines and vacate the land within 60 days from the date of receipt of compensation.

ክፍል ሦስት
የካሣ አወሳሰን

ሄ. የካሣ መሠረትና መጠን

- ሀ/ የመሬት ይዘታውን እንዲለቅ የሚደረግ ባለይዘታ በመሬቱ ላይ ለሚገኘው ንብረት እንዲሁም በመሬቱ ላይ ላደረገው ቁሜ ማሻሻል ካሣ ይከፈለዋል።
- ለ/ በሚለቀቀው የመሬት ይዘታ ላይ ለሚገኘው ንብረት የሚከፈል ካሣ ንብረቱን በአሰባሰብ ሁኔታ ለመተካት የሚያስችል ይሆናል።
- ለ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪/ የተጠቀሰው ካሣ የሚከፈለው ለከተማ ነዋሪ በሚሆንበት ጊዜ በማንኛውም ሁኔታ የሚመለከተው ክፍል ባወጣው ስታንዳርድ መሠረት እንዲ ክፍል የቀጠባ ቤት ሊያሠራ ከሚችል ያነሰ መሆን የለበትም።
- ሀ/ በመሬት ላይ ለተደረገ ቁሜ ማሻሻል የሚከፈል ካሣ በመሬቱ ላይ የዋለውን ገንዘብና የጉልበት ዋጋ የሚተካ ይሆናል።
- ለ/ ከሚገኝበት መሬት ወደሌላ መሬት በመዛወር እንደገና ሊተክልና እንደነበረ አገልግሎት ለመስጠት ለሚችል ንብረት ንብረቱን የማንሻ፣ የማንጓገፍ መልሶ የመትከያ ወጪ የሚሸፍን ካሣ ይከፈላል።
- ለ/ የተለያዩ ንብረቶች ካሣ ቀመር እና ዝርዝር አፈፃፀም በደንብ ይወሰናል።

ሄ. ስለመፈናቀያ ካሣ

- ሀ/ የመሬት ይዘታውን በቋሚነት እንዲለቅ የሚደረግ የገጠር መሬት ባለይዘታ መሬቱን እንዲለቅ ከመደረጉ በፊት በነበሩት አምስት ዓመታት ያገኘው አማካይ ዓመታዊ ገቢ በ፲ ተባብሮ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፮ ከሚከፈለው ካሣ በተጨማሪ የመፈናቀያ ካሣ ይከፈለዋል።
- ለ/ የመሬት ይዘታውን ለተወሰኑ ጊዜ እንዲለቅ ለሚደረግ የገጠር መሬት ባለይዘታ ወይም ለወል መሬት ባለይዘታዎች መሬቱን እንዲለቅ ከመደረጉ በፊት በነበሩት አምስት ዓመታት ያገኙት አማካይ ዓመታዊ ገቢ መሬቱ እስከሚመለስ ድረስ ባለው ጊዜ ታስቦ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፮ መሠረት ከሚከፈለው ካሣ በተጨማሪ የመፈናቀያ ካሣ ይከፈላቸዋል። ሆኖም ይህ ክፍያ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪/ መሠረት ከሚከፈለው ካሣ መብላጥ የለበትም።

PART THREE
DETERMINATION OF COMPENSATION

7. Basis and Amount of Compensation

- 1/ A landholder whose holding has been expropriated shall be entitled to payment of compensation for his property situated on the land and for permanent improvements he made to such land.
- 2/ The amount of compensation for property situated on the expropriated land shall be determined on the basis of replacement cost of the property.
- 3/ Where the compensation referred to under Sub-Article (2) of this Article is payable to an urban dweller, it may not, in any way, be less than the current cost of constructing a single room low cost house in accordance with the standard set by the concerned region.
- 4/ Compensation for permanent improvement to land shall be equal to the value of capital and labour expended on the land.
- 5/ The cost of removal, transportation and erection shall be paid as compensation for a property that could be relocated and continue its service as before.
- 6/ Valuation formula for determining compensation for various properties and detail prescriptions applicable there to shall be provided for by regulations.

8. Displacement Compensation

- 1/ A rural landholder whose landholding has been permanently expropriate shall, in addition to the compensation payable under Article 7 of this Proclamation, be paid displacement compensation which shall be equivalent to ten times the average annual income he secured during the five years preceding the expropriation of the land.
- 2/ A rural landholder or holders of common land whose landholding has been provisionally expropriated shall, in addition to the compensation payable under Article 7 of this Proclamation, be paid until repossession of the land, compensation for lost income based on the average annual income secured during the five years preceding the expropriation of the land; provided, however, that such payment shall not exceed the amount of compensation payable under Sub-Article (1) of this Article.

፫/ ተመጣጣኝ ገቢ የሚያስገኝና በተሳሳት ስታረሽና ምርት ሊያስገኝ የሚችል ተተኪ መሬት ለባለይዩ ዙታው የተገኘለት መሆኑን የወረዳው አስተዳደር ሲያረጋግጥ፣ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ እና /፪/ የተጠቀሰው ክፍያ ባለይዩታው መሬቱን እንዲለቅ ከመደረጉ በፊት በነበሩት አምስት ዓመታት ያንኛው አማካይ ዓመታዊ ገቢውን የሚያህል ብቻ ይሆናል።

፬/ በዚህ አዋጅ መሠረት የመሬት ይዞታውን እንዲለቅ ለተደረገ የከተማ ነዋሪ ለንብረቱ ከሚከፈለው ካሳ በተጨማሪ፣

ሀ/ መጠኑ በከተማው አስተዳደር የሚወሰን የመኖሪያ ቤት መሥሪያ ምትክ የከተማ መሬት ይሰጠዋል።

ለ/ የፈረሰው የመኖሪያ ቤት የአንዱ ዓመት ከራይ ገምት ተሰልቶ የመፈናቀያ ካሳ ይከፈለዋል ወይም የከተማው አስተዳደር ንብረት የሆነ ተመጣጣኝ ቤት ለአንዱ ዓመት ያለከራይ እንዲኖርበት ይሰጠዋል።

፭/ የፈረሰው ቤት የመሥሪያ ቤት ከሆነ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፬/ የተደነገገው በተመሳሳይ ሁኔታ ተፈጻሚ ይሆናል።

፮/ በሌዝ የተሰጠን መሬት የሌዝ ዘመን ከማለቱ በፊት እንዲለቅ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፮ እና በዚህ አንቀጽ መሠረት ከሚከፈለው ካሳ በተጨማሪ የሌዝ ባለይዩ ታው ለተረው የሌዝ ዘመን የሚጠቀምበት ተመጣጣኝ ምትክ መሬት ይሰጠዋል። በምትኩን የሚሰጠው መሬት ከራይ ከተለተው መሬት ከራይ ያነሰ ከሆነም መሬቱን ረዘም ላለ ጊዜ እንዲጠቀምበት በማድረግ ይካከላል። ወይም ባለይዩታው መሬቱን መረከብ ከፈለገ የቀረው የሌዝ ዘመን ከራይ ተሰልቶ እንዲመለስበት ይደረጋል።

፯/ በዚህ አንቀጽ መሠረት የሚከፈለው የመፈናቀያ ካሳ ዝርዝር አፈጻጸም በደንብ ይወሰናል።

፱. ንብረት ስለመገመት

፩/ እንዲለቅ በሚፈለግ መሬት ላይ የሚገኝ ንብረት ካሳ የሚወጣውን አገር አቀፍ ቀመር መሠረት በማድረግ በተመሰከረላቸው የግል ወይም የመንግሥት ተቋማት ወይም ግለሰብ አማካሪዎች ይገመታል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ መሠረት የካሳውን መጠን ለመገመት የሚቻልበት አቅም መፈጠሩን የፌዴራል ጉዳዮች ሚኒስቴር አገባብ ካላቸው የፌዴራልና የክልል መንግሥት አካላት ጋር በመመካከር እስኪያረጋግጥ ድረስ ንብረት የሚገመተው በዚህ አዋጅ አንቀጽ /፲/ መሠረት በሚቋቋሙ ኮሚቴዎች እና በዚህ አዋጅ አንቀጽ /፮/ መሠረት በአገልግሎት መስመር ባለቤት ይሆናል።

3/ Where the woreda administration confirms that a substitute land which can be easily ploughed and generate comparable income is available for the land holder, the compensation to be paid under Sub-Articles (1) and (2) of this Article shall only be equivalent to the average annual income secured during the five years preceding the expropriation of the land.

4/ An urban landholder whose landholding has been expropriated under this Proclamation shall:

a/ be provided with a plot of urban land, the size of which shall be determined by the urban administration, to be used for the construction of a dwelling house; and

b/ be paid a displacement compensation equivalent to the estimated annual rent of the demolished dwelling house or be allowed to reside, force charge, for one year in a comparable dwelling house owned by the urban administration.

5/ Where the house demolished is a business house, the provisions of Sub-Article (4) of this Article shall, mutatis mutandis apply.

6/ When an urban land lease holding is expropriated prior to its expiry date, the lease holder shall, in addition to the compensation referred to under Article 7 of this proclamation and this Article, be provided with a similar plot of land to use it for the remaining lease period. The leaseholder shall also be allowed to use the new plot of land for a longer period if its rent is less than the former land, or the holding did not want take the Land he can take the remain rant payment.

7/ The detail prescriptions applicable to compensation payable under the Article shall be provided for by regulations.

9. Valuation of Property

1/ The valuation of property situated on land to be expropriated shall be carried out by certified private or public institutions or individual consultants on the basis of valuation formula adopted at the national level.

2/ Until such time that the Ministry of Federal Affairs, in consultation with the appropriate federal and regional government organs, ascertains the creation of the required capacity to make valuation of property as specified under Sub-Article (1) of this Article, such valuation shall be carried out by committees to be established in accordance with Article (10) of this Proclamation and owners of utility lines in accordance with Article (6) of this Proclamation.

፲. የንብረት ገማች ኮሚቴዎች

- ፩/ የሚለቀቀው መሬት የሚገኘው በገጠር ሲሆን ንብረቱ የሚገመተው የወረዳው አስተዳደር በሚያቋቁመውና ተገቢው ሙያ ያላቸው ከአምስት ያልበለጡ አባላት ባሉት ኮሚቴ ይሆናል።
- ፪/ የሚለቀቀው መሬት የሚገኘው በከተማ ውስጥ ሲሆን ንብረቱ የሚገመተው የከተማው አስተዳደር በሚያቋቁመውና ተገቢው ሙያ ያላቸው አባላት በሚገኙበት ኮሚቴ ይሆናል።
- ፫/ ከሚለቀቀው መሬት የሚገኘው ንብረት የተለየ እውቀትና ልምድ የሚጠይቅ ንብረት ሲሆን የሚገመተው የወረዳ ወይም የከተማው አስተዳደር የሚሰይማቸው ባለሙያዎች በሚገኙበት የተለየ ኮሚቴ ይሆናል።
- ፬/ በዚህ አንቀጽ መሠረት የሚቋቋሙት የንብረት ገማች ኮሚቴዎች ሥራቸውን የሚያከናውኑበት የአሀራር ሥረርዓት በመመሪያ ይወሰናል።

፲፩. ካላን አስመልክቶ ስለሚቀርብ አቤቱታና ይግባኝ

- ፩/ በገጠርና የመሬት ነፃ አቤቱታ ሰሚ አስተዳደራዊ አካል ባልተቋቋመባቸው ከተሞች የካላን መጠንን አስመልክቶ አቤቱታ የሚቀርበው ሥልጣን ላለው መደበኛ ፍርድ ቤት ይሆናል።
- ፪/ የከተማ መሬት ይዘታውን እንዲለቅ የሚደረግ ባለይዘታ የተወሰነላትን የካላን መጠን በሚመለከት ቅር ከተሰኘ አቤቱታውን በከተማው አስተዳደር ለተቋቋመው የመሬት ነፃ አቤቱታ ሰሚ አስተዳደራዊ አካል ሊያቀርብ ይችላል።
- ፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፲፪/ የተጠቀሰው አካል የሚቀርብለትን አቤቱታ ከመረመረ በኋላ ከልሱ በሚያወጣው መመሪያ በሚወሰነው አጭር ጊዜ ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል፤ የሚሰጠውን ውሳኔ ለተከራካሪ ወገኖች በጽሁፍ ያሳውቃል።
- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፲፩/ እና ፲፪/ መሠረት በተሰጠው ውሳኔ ላይ ቅር የተሰኘ ተከራካሪ ወገን እንደአግባቡ ለመደበኛው ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ወይም ለከተማ ነፃ ጉዳዮች ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት ውሳኔው ከተሰጠበት ቀን አንስቶ በ፱ ቀናት ውስጥ ይግባኝ ማቅረብ ይችላል። ፍርድ ቤቱ የሚሰጠው ውሳኔም የመጨረሻ ይሆናል።

10. Property Valuation Committees

- 1/ Where the land to be expropriated is located in a rural area, the property situated thereon shall be valued by a committee of not more than five experts having the relevant qualification and to be designated by the woreda administration.
- 2/ Where the land to be expropriated is located in an urban center, the property situated thereon shall be valued by a committee of experts having the relevant qualification and to be designated by the urban administration.
- 3/ where the property situated on a land to be expropriated requires specialized knowledge and experience, it shall be valued by a separate committee of experts to be designated by the woreda or the urban administration.
- 4/ The working procedures for the committees established in accordance with this Article shall be determined by directives.

11. Complaints and Appeals in Relation to Compensation

- 1/ In rural areas and in an urban center where an administrative organ to hear grievances related to urban landholding is not yet established, a complaint relating to the amount of compensation shall be submitted to the regular court having jurisdiction.
- 2/ Where the holder of an expropriated urban landholding is dissatisfied with the amount of compensation, he may lodge his complaint to the administrative organ established by the urban administration to hear grievances related to urban landholdings.
- 3/ The organ referred to in Sub-Article(2) of this Article shall examine the complaint and give its decision within such short period as specified by directives issued by the region and communicate its decision to the parties in writing.
- 4/ A party dissatisfied with a decision rendered in accordance with Sub-Article (1) and (3) of this Article may appeal, as may be appropriate, to the regular appellate court or municipal appellate court within 30 days from the date of the decision. The decision of the court shall be final.

- ፭/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፱/ የተመለከተው የይግባኝ ማቅረቢያ ጊዜ አመልካቹ ይግባኝ ሲጠይቅ የውሳኔውን ግልባጭ አዘጋጅቶ ለመስጠት የሚወስደውን ጊዜ አይጨምርም።
- ፮/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፱/ መሠረት ይግባኝ የሚያቀርብ የመሬት ይዞታ ማስለቀቂያ ትእዛዝ የደረሰው ባለይዞታ ይግባኝ ሊታይሉት የሚችለው እንዲለቀቅ ትእዛዝ የተሰጠበትን መሬት ለከተማው ወይም ለወረዳው አስተዳደር ማስረከቡን የሚያረጋግጥ ሰነድ ካይግባኝ አቤቱታው ጋር አያይዞ ካቀረበ ብቻ ይሆናል።
- ፯/ የካሣ መጠንን አስመልክቶ በሚቀርብ አቤቱታ ምክንያት የመሬት ማስለቀቅ ውሳኔ አፈጻጸም መዘግየት አይችልም።

**ከፍል አራት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

፲፪. የፌዴራል ጉዳዮች ሚኒስቴር ሥልጣንና ተግባር

የፌዴራል ጉዳዮች ሚኒስቴር ይህን አዋጅ በማስፈጸም ረገድ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።

- ሸ/ የአዋጅ ድንጋጌዎች በሁሉም ክልሎች መከበራቸውን ይከታተላል፤ ያረጋግጣል፤
- ፯/ ክልሎች አዋጅን ለማስፈጸም እንዲችሉ የቴክኒክና የአቅም ግንባታ ድጋፍ ያደርጋል፤
- ፯/ በዚህ አዋጅ መሠረት ለሚወሰን ካሣ አገር አቀፍ የኦቶሞብላይሽን ቀመር አግባብ ካላቸው ሌሎች የፌዴራል መንግሥቱ አካላት ጋር በመሆን አዘጋጅቶ ለሚኒስትሮች ምክር ቤት በማቅረብ ያፀድቃል።

፲፫. የወረዳው የከተማ አስተዳደሮች ኃላፊነት

የወረዳና የከተማ አስተዳደሮች ይህን አዋጅ በማስፈጸም ረገድ የሚከተሉት ኃላፊነቶች ይኖሯቸዋል፤

- ሸ/ መሬት እንዲለቁ ለተደረጉ ባለይዞታዎች በዚህ አዋጅ መሠረት ተገቢውን ካሣ የመክፈል ወይም እንዲክፈል የማድረግና አቅም በፈቀደ መጠን የመልሶ ማቋቋም ድጋፍ የማድረግ፤

- 5/ The period specified in Sub-Article (4) of this Article for submitting an appeal shall not include the time taken to provide the appellant with a copy of the decision.
- 6/ An appeal submitted, pursuant to Sub-Article (4) of this Article, by any landholder served with an expropriation order may be admitted only if it is accompanied with a document that proves the hand over of the land to the urban or woreda administration.
- 7/ The execution of an expropriation order may not be delayed due to a complaint regarding the amount of compensation.

**PART FOUR
MISCELLANEOUS PROVISIONS**

12. Powers and Duties of the Ministry of Federal Affairs

With respect to the implementation of this Proclamation, the Ministry of Federal Affairs shall have the powers and duties to:

- 1/ follow up and ensure that the provisions of this Proclamation are complied with in all regions;
- 2/ give technical and capacity building support to regions so that they will be able to implement this Proclamation;
- 3/ prepare, in collaboration with other relevant organs of the Federal Government, national valuation formula for the determination of compensation payable under this Proclamation and submit same to the Council of Ministers for approval.

13. Responsibilities of Woreda and Urban Administrations

With respect to the implementation of this Proclamation woreda and urban administrations shall have the responsibilities and duties to:

- 1/ pay or cause the payment of compensation to holders of expropriated land in accordance with this Proclamation, and provide them with rehabilitation support to the extent possible.

፪/ እንዲለቀቅ በሚወሰን መሬት ላይ የሚገኘውን ንብረት በሚመለከት መረጃ የመያዝ፣ የሚያዘው መረጃ ዝርዝርና የአያያዙ ሁኔታ በመመሪያ ይወሰናል።

2/ maintain data of properties removed from expropriated landholdings Particulars and conditions of maintaining such data shall be prescribed by directives.

፲፬. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

14. Power to Issue Regulations and Directives

፩/ የሚኒስትር ምክር ቤት ይህን አዋጅ በሚገባ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ ደንቦችን ሊያውጣ ይችላል።

1/ The Council of Ministers may issue regulations necessary for the proper implementation of this Proclamation.

፪/ ክልሎች ይህን አዋጅና በአዋጁ መሠረት የሚወጡ ደንቦችን በሚገባ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ መመሪያዎችን ሊያውጡ ይችላሉ።

2/ Regions may issue directives necessary for the proper implementation of this Proclamation and regulations issued hereunder.

፲፭. የተሻሻሉና ተፈጻሚነት የማይኖራቸው ስጦታዎች

15. Repealed and Inapplicable Laws

፩/ ለመንግሥት ሥራዎች መሬት የሚለቀቅበትንና ለንብረት ካሳ የሚከፈልበትን ሁኔታዎች ለመወሰን የወጣው አዋጅ ቁጥር ፱፻፳፯/፲፱፻፺፮ በዚህ አዋጅ ተሻሻሏል።

1/ The Appropriation of Land for Government Works and Payment of Compensation for Property Proclamation No. 401/2004 is hereby repealed.

፪/ ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ስጦታ ደንብ፣ መመሪያ ወይም የተለመደ አሰራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተመለከተት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

2/ No law, regulation, directive or practice shall, in so far as it is inconsistent with this Proclamation, be applicable with respect to matters provided for by this Proclamation.

፲፮. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

16. Effective Date

ይህ አዋጅ ከሐምሌ ፳ ቀን ፲፱፻፺፮ ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

The Proclamation shall enter into force on the 15th day of July, 2005.

አዲስ አበባ ሐምሌ ፳ ቀን ፲፱፻፺፮ ዓ.ም

Done at Addis Ababa, the 15th day of July, 2005

ግርማ ወልደጊዮርጊስ
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

GIRMA WOLDEGIORGIS
PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA